

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«АГРОНОМІЯ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-наукової програми «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Агрономія» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОНП «Агрономія» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

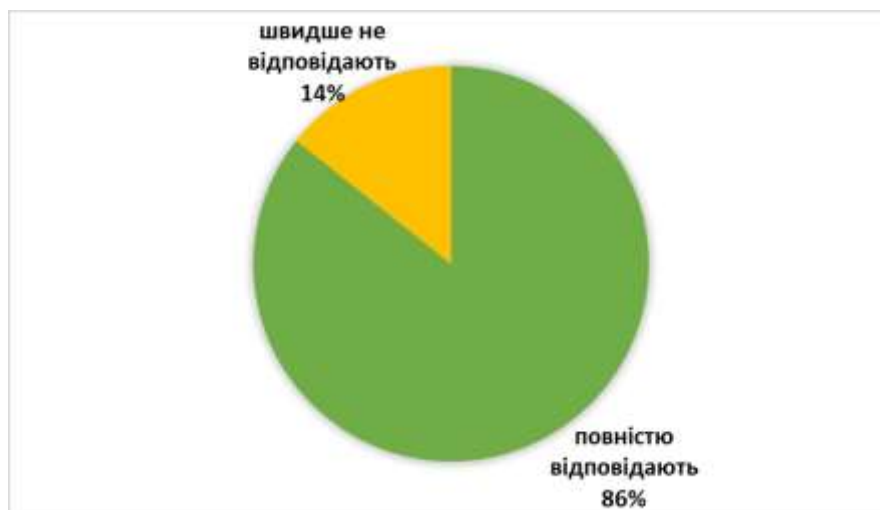

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Базові загальні знання	3
Здатність до аналізу і синтезу	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Дослідницькі навички і уміння	1
Прийняття рішень	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	4
Здатність до навчання	5
Елементарні комп'ютерні навички	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	14,3	0	28,6	57,1
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	14,3	0	28,6	57,1
Стратегічне мислення	0	14,3	0	28,6	57,1
Націленість на кінцевий результат	0	14,3	0	14,3	71,4
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	14,3	42,9	42,9
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	14,3	42,9	42,9
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	14,3	0	57,1	28,6
Навички управління персоналом, колективом	0	0	28,6	42,9	28,6
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	28,6	28,6	42,9
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	28,6	28,6	42,9
Ведення ділової документації	28,6	0	14,3	28,6	28,6

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальні відсотки за балом 5) наступних якостей та навичок випускників: «націленість на кінцевий результат» (71,4%), по 57,1% - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «стратегічне мислення».

Меншими балами оцінили наступні критерії (мінімальні відсотки за балом 5, по 28,6%) – «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «навички управління персоналом, колективом», «ведення ділової документації».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Агрономія» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Агрономія» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	57
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	86
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	86
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	57
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	71
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	71
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	43
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	29

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОНП «Агрономія» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (86%);
2. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (86%);
3. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (71%);
4. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (71%);
5. Співвідношення теоретичної і практичної частини. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (57%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 86% - ву позитивну відповідь (рис. 2).

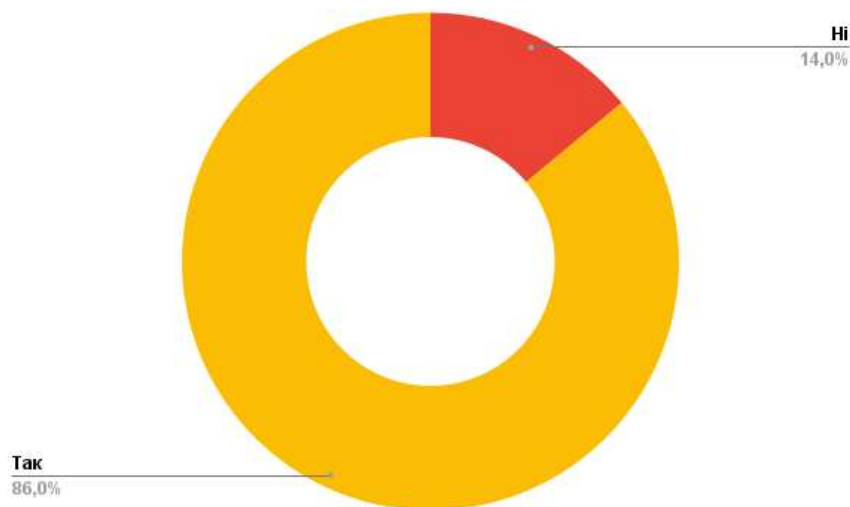

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – Ґрунтознавство з основами землеробства;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло.

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Агрономія» не надійшло.

Висновки

Моніторинг оцінювання якості ОНП «Агрономія» викладачами вищої освіти показав, що високі показники організації освітньої діяльності були отримані за більшістю показників.

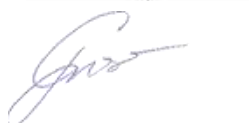
З метою підвищення якості освітнього процесу за ОНП «Агрономія», а також врахування думок здобувачів вищої освіти викладачам кафедри та викладачам дисциплін необхідно доопрацювати робочі програми, в яких чітко встановити цілі, методи та результати навчання, а також при проведенні практичних занять з навчальних дисциплін професійної підготовки запровадити використання сучасних педагогічних методів для формування пізнавальних професійних компетенцій, своєчасно розміщувати результати контрольних заходів з дисциплін в електронному журналі, висвітлювати хід освітнього процесу та програмні результати навчання на навчально-інформаційному порталі, сайті кафедри.

Пропозиція викладачів щодо введення до освітнього процесу дисципліни «Ґрунтознавство з основами землеробства» не є обґрунтованою, оскільки дана дисципліна є базовою при підготовці здобувачів спеціальності Агрономія за СВО Бакалавр.

За результатами даного моніторингу НПП, що викладають за ОНП «Агрономія» слід:

- своєчасно доводити до здобувачів зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін,
- залучати здобувачів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах, організацію наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо);
- при перегляді освітньої програми звернути увагу на спрямованість дисциплін на майбутню професію; співвідношення теоретичної і практичної частини; обґрунтованість навантаження на здобувачів ВО (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи);
- при формуванні навичок випускниками освітньої програми звернути увагу на особливості ведення ділової документації,
- залучати до освітнього процесу виробничників-практиків,
- ведучими викладачами відвідувати семінари у Вищій школі педагогічної майстерності ТДАТУ для підвищення майстерності.

Гарант ОНП «Агрономія»
за третім (освітньо-науковим) рівнем
вищої освіти
Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Володимир НАДИКТО

Радміла СКЛЯР